

**Toelichting**  
**verordening maatschappelijke ondersteuning**  
**gemeente Kampen 2013**

Juli 2013

## INHOUDSOPGAVE

<b>HOOFDSTUK 1</b>	<b>BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN</b>	<b>4</b>
Artikel 1	begripsomschrijvingen	4
<b>HOOFDSTUK 2</b>	<b>RESULTAATGERICHTE COMPENSATIE</b>	<b>8</b>
Artikel 2	De te bereiken resultaten	8
<b>HOOFDSTUK 3</b>	<b>HOE TE KOMEN TOT DE TE BEREIKEN RESULTATEN?</b>	<b>8</b>
Artikel 3.1	Scheiding aanmelding en aanvraag	8
Artikel 3.2	Aanmelding voor een gesprek	9
Artikel 3.3	Het gesprek	9
Artikel 3.4	Het verslag	11
<b>HOOFDSTUK 4</b>	<b>DE AANVRAAG VAN EEN INDIVIDUELE VOORZIENING</b>	<b>12</b>
Artikel 4	De aanvraag	12
<b>HOOFDSTUK 5</b>	<b>ALGEMENE REGELS TER BEOORDELING VAN DE TE BEREIKEN RESULTATEN</b>	<b>13</b>
Artikel 5.1	Het maken van een afweging	13
Artikel 5.2	Voorwaarden bij compensatie	14
Artikel 5.3	Geen compensatie	15
Artikel 5.4	Nadere regels	19
<b>HOOFDSTUK 6</b>	<b>DE ACHT RESULTATEN</b>	<b>19</b>
Artikel 6.1	Een schone en leefbare woning	19
Artikel 6.2	Wonen in een geschikte woning	21
Artikel 6.3	Beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften	24
Artikel 6.4	Beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding	25
Artikel 6.5	Het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren	26
Artikel 6.6	Zich verplaatsen in en om de woning	26
Artikel 6.7	Zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel	28

Artikel 6.8	De mogelijkheid om contacten te hebben met mede- mensen en deel te nemen aan recreatieve, maatschappelijke of religieuze activiteiten	30
<b>HOOFDSTUK 7</b>	<b>VERSTREKKING IN NATURA, ALS PERSOONS- GEBONDEN BUDGET EN ALS FINANCIËLE TEGEMOETKOMING</b>	<b>31</b>
<i>Paragraaf 1</i>	<i>Verstrekingen van voorzieningen</i>	<b>31</b>
Artikel 7.1	Mogelijke verstrekkingwijzen	31
<i>Paragraaf 2</i>	<i>Verstreking in natura</i>	<b>31</b>
Artikel 7.2	Inhoud beschikking	31
<i>Paragraaf 3</i>	<i>Verstreking als persoonsgebonden budget</i>	<b>32</b>
Artikel 7.3	Overwegende bezwaren	32
Artikel 7.4	Inhoud beschikking	32
<i>Paragraaf 4</i>	<i>Verstreking als financiële tegemoetkoming</i>	<b>33</b>
Artikel 7.5	Inhoud beschikking	33
<b>HOOFDSTUK 8</b>	<b>EIGEN BIJDRAGE EN EIGEN AANDEEL</b>	<b>33</b>
Artikel 8	Eigen bijdrage en eigen aandeel	33
<b>HOOFDSTUK 9</b>	<b>PROCEDURELE BEPALINGEN ROND ONDERZOEK, ADVIES EN BESLUITVORMING, INTREKKING EN TERUGVORDERING</b>	<b>34</b>
Artikel 9.1	Beslistermijn	34
Artikel 9.2	Advisering	34
Artikel 9.3	Inlichtingenplicht	35
Artikel 9.4	Intrekking en wijziging van een besluit tot verlening van een individuele voorziening	35
Artikel 9.5	Terugvordering	36
<b>HOOFDSTUK 10</b>	<b>SLOTBEPALINGEN</b>	<b>36</b>
Artikel 10.1	Hardheidsclausule	36
Artikel 10.2	Indexering	36
Artikel 10.3	Inwerkingtreding	36
Artikel 10.4	Citeertitel	36

## HOOFDSTUK 1      BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

### Artikel 1 Begripsomschrijvingen (alfabetische volgorde)

In deze verordening wordt verstaan onder:

a.      aanmelding:

In het kader van het gesprek wordt niet gesproken van een aanvraag maar van een aanmelding. Dit geeft verschillende aspecten van het gesprek aan. Allereerst dat het gesprek niet het onderzoek is naar een te verstrekken voorziening, maar het onderzoek naar de situatie van betrokkene, zijn behoeften, de te bereiken resultaten enz. Dit is dan uitgangspunt voor de beoordeling welke resultaten bereikt kunnen worden met algemene voorzieningen die voor iedereen beschikbaar zijn. Dit traject kan uiteindelijk ook nog leiden tot een aanvraag voor een individuele voorziening. Het gesprek is evenwel geen vrijblijvende zaak: het gesprek is mede de basis voor de eventuele aanvraag voor een individuele voorziening. Van het gesprek worden aantekeningen gemaakt die zonodig uitgewerkt worden tot een verslag, dat bij de aanvraag gevoegd *kan* worden om te voorkomen dat zaken dubbel gedaan moeten worden

b.      aanvraag:

De aanvraag in het kader van de Wmo volgt in principe op het gesprek. Het mag duidelijk zijn dat het gesprek achterwege kan blijven als de situatie van betrokkene volstrekt helder is en betrokkene goed bekend is bij de gemeente. Hiervan kan sprake zijn bij bijvoorbeeld vervanging van voorzieningen wegens het bereiken van de afschrijvingstermijn, of als een goed bekende aanvrager een nieuwe aanvraag doet. De aanvraag moet schriftelijk gedaan worden.

c.      algemeen gebruikelijke voorziening:

Volgens de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep is een voorziening, met name producten, algemeen gebruikelijk als het gaat om een voorziening die niet speciaal bedoeld is voor mensen met een handicap, zodat de voorziening ook op grote schaal door niet-gehandicapten wordt gebruikt, die gewoon in een normale winkel te koop is en niet speciaal in de revalidatie-vakhandel of soortgelijke winkels en die qua prijs niet (aanzienlijk) duurder is dan vergelijkbare. De Centrale Raad heeft aangegeven dat als het gaat om vervanging van een zaak die (nog lang) niet afgeschreven is en als het gaat om een persoon die een inkomen heeft dat door onvermijdbare kosten op grond van de handicap onder de bijstandsnorm komt, wellicht een uitzondering op dit principe gemaakt moet worden.

d.      algemene voorziening:

Dit zijn voorzieningen, met name diensten of een combinatie van dienst en product, die weliswaar niet bestemd zijn voor, noch te gebruiken zijn door alle inwoners; anderzijds zijn ze door iedereen waarvoor ze wel bedoeld zijn op eenvoudige wijze, zonder een ingewikkelde aanvraagprocedure, te verkrijgen of te gebruiken. Voorbeelden zijn:

- De dagrecreatie voor ouderen
- De personenalarmering

- De boodschappenservice, de vrijwillige boodschaphulp
- De maaltijdservice en het eetcafé
- Klusjesdiensten om kleine woningaanpassingen te realiseren zoals de buurtconciërge, klussendienst, 55+service, thuiszorgservice
- De (ramen)wasservice
- De rolstoel-pools en scootmobiel-pools voor incidentele situaties
- De kortdurende hulp bij het huishouden
- Kinderopvang in al zijn verschijningsvormen

Een algemene voorziening is dus per definitie geen individuele voorziening en de Wmo-regels rond eigen bijdragen/eigen aandeel gelden niet.

e. belanghebbende:

Doordat in de wet gesproken wordt over mantelzorgers en vrijwilligers als doelgroep voor de compensatieplicht, kan het begrip ‘belanghebbende’ ruimer zijn dan alleen betrokkene zelf. Daarom is het begrip belanghebbende opgenomen. Onder belanghebbende kan dus ook verstaan worden de mantelzorger(s) van betrokkene.

f. collectieve voorziening:

Dit zijn Wmo-voorzieningen die individueel worden verstrekt maar die toch door meerdere personen tegelijk worden gebruikt. Tot nu toe is het collectief (vraagafhankelijk) vervoer (cvv) het meest duidelijke voorbeeld. Cvv is geen algemene voorziening, omdat de normale aanvraagprocedure geldt, er een beschikking wordt afgegeven en bezwaar en beroep mogelijk is. Er zijn gemeenten die met het cvv al richting algemene voorziening gaan, bijvoorbeeld voor 75-plussers die via een verkorte aanvraag en zonder nader onderzoek op grond van hun leeftijd van het cvv gebruik mogen maken.

g. college:

Waar staat college wordt bedoeld: college van burgemeester en wethouders.

h. compensatieplicht:

De compensatieplicht houdt een plicht in voor het college. Die plicht geldt in ieder geval ten aanzien van personen met een beperking, een chronisch psychisch of een psychosociaal probleem, waaronder ook ouderen kunnen vallen. Daarbij moet het gaan om ondervonden beperkingen op het gebied van de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie. Doel is betrokkenen in staat te stellen een huishouden te voeren, zich te verplaatsen in en om de woning, zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel en medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan. Bij wat het college ook besluit geldt: het moet gaan om maatwerk. Uitgegaan moet worden van de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager. Dat legt een beperking op aan de mogelijkheid algemene maatregelen te treffen, zoals het hanteren van primaten. Dat is toegestaan, mits in het individuele geval steeds wordt nagegaan of die algemene maatregel wel leidt tot maatwerk. Of zoals de Centrale Raad het zegt: “Onder omstandigheden kan dit (maatwerk) leiden tot het oordeel dat algemene keuzen die de gemeenteraad en het college bij de uitvoering van de artikelen 3, 4, 5 en 6 van de Wmo

hebben gemaakt in het concrete, individuele geval niet kunnen worden toegepast wegens strijd met de in artikel 4 van de Wmo bedoelde compensatieplicht.”

i. financiële tegemoetkoming:

Een financiële tegemoetkoming is een geldbedrag, al dan niet ineens uitbetaald, dat is bedoeld om een bepaalde voorziening te verwerven. Het is niet persé een kostendekkende vergoeding, maar een bedrag, bedoeld als tegemoetkoming in de kosten.

j. gebruikelijke zorg:

Als in een leefeenheid meerdere meerderjarige personen wonen hebben zij gezamenlijk de taak al het zich voordoende huishoudelijke werk te verrichten. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor de verdeling en dit uitgangspunt heeft een verplichtend karakter.

k. gesprek:

Onder "het gesprek" wordt de situatie verstaan waarbij degene die problemen ondervindt op het terrein waar de compensatieplicht van toepassing is, zich aanmeldt en na die aanmelding in gesprek komt met een vertegenwoordiger van het college dan wel van een instantie die daartoe door het college is aangewezen. Diegene inventariseert samen met betrokkene en eventueel aanwezige mantelzorger(s) waar betrokkene en zijn mantelzorger(s) problemen ondervindt, wat betrokkene nog zelf kan, wat de te bereiken resultaten zijn in de ogen van betrokkene, wat de behoeften daarbij zijn, welke oplossingen er in de maatschappij beschikbaar zijn via algemene voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen, voorliggende voorzieningen en collectieve voorzieningen, zodat een basis ontstaat voor het zoeken naar oplossingen voor de problemen. Met die oplossingen wordt het te bereiken resultaat gerealiseerd. Voor zover die resultaten niet in die gesprekken al te behalen zijn, zal een vervolg noodzakelijk zijn in de vorm van een aanvraag die leidt tot een beschikking. Het gesprek zal de basis zijn voor de aanvraag. Het verslag van het gesprek zal dan ook bij de aanvraag worden gevoegd. Wie direct een aanvraag wil doen zonder gesprek verplaatst in feite het gesprek naar na de aanvraag. Zonder gesprek, of beter gezegd zonder het onderzoek dat tijdens het gesprek plaatsvindt, zal het lastig kunnen zijn maatwerk te leveren. Het gesprek wordt in hoofdstuk 3 uitgewerkt.

l. hoofdverblijf:

Het begrip hoofdverblijf biedt nogal eens problemen. Het begrip is omschreven naar het aantal nachten dat men doorbrengt. Bij twijfel kan de plaats waar per jaar de meeste nachten worden doorgebracht, beschouwd worden als de plaats waar iemand zijn hoofdverblijf heeft. Dit kan een rol spelen als iemand meerdere plaatsen heeft waar een groot deel van het jaar wordt doorgebracht, zoals personen die het jaar deels in het buitenland doorbrengen, personen die deels in een AWBZ-instelling verblijven en deels elders, enz.

m. individuele voorziening:

In dit lid wordt de individuele voorziening gedefinieerd. Deze is niet voor iedereen beschikbaar, maar uitsluitend voor diegenen die onder artikel 4 van de wet vallen. Er wordt individueel onderzoek gedaan naar de noodzaak van deze voorziening, de voorziening wordt

bij beschikking toegekend en er staat bezwaar en beroep open. Verder zijn alle regels van de Wmo van toepassing, zoals die rond eigen bijdragen en eigen aandeel.

n. mantelzorger:

Mantelzorg is langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt. In ieder geval wordt in deze verordening onder mantelzorg verstaan: het verlenen van intensieve zorg langer dan 3 maanden en meer dan 8 uur per week aan een ziek familielid, vriend of kennis. Het verlenen van zorg is geen vrije keuze maar wordt verleend uit plichtsbesef of liefde voor de ander.

o. persoonsgebonden budget:

Een geldbedrag dat de betrokkene onder door het college bepaalde voorwaarden mag besteden aan een compenserende voorziening naar zijn keuze. Nadere uitwerking omtrent de relatie tussen diverse compenserende voorzieningen en daarbij behorende persoonsgebonden budgetten vindt plaats in het besluit.

p. psychosociaal probleem:

Het begrip psychosociaal probleem is vanuit de AWBZ in de Wmo opgenomen, maar inmiddels als "grondslag" uit de AWBZ geschrapt. Dit is gebeurd omdat gebleken is dat deze grondslag in de AWBZ financieel moeilijk te beheersen was. In de Wmo heeft - volgens de parlementaire behandeling - dit begrip een heel specifieke betekenis. Deze betekenis wordt hier als begripsomschrijving gehanteerd en is overgenomen uit een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB 29-04-2009. LJN: BI6832). Het betreft met name een verlies van zelfstandigheid of deelname aan het maatschappelijk verkeer, de kerndoelstelling van de Wmo.

q. voorliggende voorziening:

Voorliggende voorzieningen kunnen zijn algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen of collectieve voorzieningen. Bij deze voorzieningen is de functie bepalend: zij gaan voor individuele voorzieningen.

r. voorziening in natura:

Omschreven is in dit lid wat een voorziening in natura is.

s. wet:

Waar staat Wet wordt bedoeld de Wet maatschappelijke ondersteuning.

t. wettelijk voorliggende voorziening:

De wettelijk voorliggende voorzieningen zijn die voorzieningen in wetgeving en in regelgeving vastgelegd, die op basis van artikel 2 van de wet voorgaan op de Wmo. Te denken valt hierbij aan onder meer de Zorgverzekeringswet, de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, de Wet op de kinderopvang en de verschillende arbeidsongeschiktheidswetten. Als een wettelijk voorliggende voorziening het probleem kan oplossen is er geen aanspraak op maatschappelijke ondersteuning op grond van de Wmo, zo is in artikel 2 Wmo bepaald.

## HOOFDSTUK 2 RESULTAATGERICHTE COMPENSATIE

### Algemeen

Hoofdstuk 2 is het hart van de verordening. Hoofdstuk 2 betreft de te bereiken resultaten, die afgeleid zijn uit de in artikel 4 genoemde doelstellingen van de compensatieplicht.

Er zijn hieruit 8 te bereiken resultaten afgeleid:

- a. een schone en leefbare woning;
- b. wonen in een geschikte woning;
- c. beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften;
- d. beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding;
- e. het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren;
- f. zich verplaatsen in en om de woning;
- g. zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel;
- h. de mogelijkheid om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan recreatieve, maatschappelijke of religieuze activiteiten.

Op deze 8 terreinen heeft het college een resultaatverplichting: door de te nemen algemene of individuele maatregelen moet het gestelde resultaat bereikt kunnen worden. Ook de Centrale Raad spreekt over resultaatverplichting, bijvoorbeeld in de eerdergenoemde uitspraak van december 2008.

## HOOFDSTUK 3 HOE TE KOMEN TOT DE TE BEREIKEN RESULTATEN?

### Artikel 3.1 Scheiding aanmelding en aanvraag

Dit artikel bepaalt dat er een scheiding wordt aangebracht tussen een aanmelding en een aanvraag. In een drietal situaties dient een aanvraag voorafgegaan te worden door het gesprek. Dit is het geval wanneer:

- iemand zich voor het eerst meldt voor een individuele voorziening;
- iemand zich niet voor het eerst meldt, maar wanneer er sprake is van gewijzigde omstandigheden die een nieuw gesprek rechtvaardigen;
- belanghebbende of de gemeente dat gewenst vindt.

Dit uitgangspunt wordt terzijde gezet als betrokkene aangeeft direct een aanvraag te willen doen. Dan zal het gesprek tijdens de aanvraagprocedure plaats kunnen vinden in de vorm van het noodzakelijke gemeentelijke onderzoek.

Globaal kan gesteld worden dat een aanvraag pas gedaan kan worden als op basis van een gesprek een uitgebreide inventarisatie heeft plaatsgevonden en alle mogelijke oplossingen de revue zijn gepasseerd. Dat betekent dat het voor de gemeente duidelijk moet zijn dat er geen andere oplossingen zijn dan een individuele oplossing en dat de te bereiken resultaten en de manier waarop die resultaten bereikt kunnen worden vastgelegd zijn en beoordeeld als vallend onder de Wmo.



### **Artikel 3.2 Aanmelding voor een gesprek**

Artikel 3.2 bepaalt dat een gesprek aangevraagd wordt door middel van een aanmelding. Het gesprek leidt niet tot een beschikking, dus er is geen sprake van een aanvraag die de regels van de Algemene wet bestuursrecht dient te volgen. Daarom kan een aanmelding ook mondeling (telefonisch of op een andere manier) worden gedaan. Dit geldt in principe niet automatisch voor een formele aanvraag, zoals in hoofdstuk 4 genoemd.

Als een aanmelding is gedaan, wordt binnen een bepaald aantal werkdagen een afspraak voor het gesprek gemaakt. Dit is van belang, omdat de belanghebbende direct het gevoel dient te hebben serieus genomen te worden. Een vlotte afspraak duidt daar (onder andere) op. Een aanmelding die daarna gedurende enkele weken blijft liggen zonder enige activiteit rond het maken van een afspraak wekt niet het vertrouwen dat men serieus wordt genomen. Bovendien geeft een aanmelding aan dat betrokkene een probleem ervaart. Het is van belang te laten blijken dat er vaart gezet wordt achter het oplossen van een probleem. En tot slot mag de extra stap van het gesprek niet leiden tot tijdverlies. Het gesprek zou moeten leiden tot tijdwinst.

### **Artikel 3.3 Het gesprek**

#### **Algemeen**

Het gesprek is voor iedereen die voor het eerst een beroep doet op de compensatieplicht in het kader van de Wmo de logische start. Wie door eerdere aanvragen en een eerder gesprek al bekend is kan wellicht de fase van het gesprek overslaan. Dit zal niet altijd het geval zijn. Na een gewijzigde situatie kan het van belang zijn een nieuw of een aanvullend gesprek te houden.

Tijdens het gesprek wordt – geheel uitgaande van degene die aangeeft behoefte te hebben aan compensatie, verder belanghebbende genoemd – een complete inventarisatie gemaakt. Deze inventarisatie heeft nadrukkelijk het startpunt bij de belanghebbende en inventariseert:

- De beperking, het chronisch psychisch probleem of het psychosociaal probleem dat basis is van de behoefte aan compensatie.
- De mogelijkheden die de belanghebbende ondanks dit probleem heeft.
- De onmogelijkheden die de belanghebbende ondervindt als gevolg van het ondervonden probleem of de ondervonden problemen.
- De resultaten die belanghebbende wil bereiken op de verschillende in deze verordening weergegeven terreinen.
- Hetgeen belanghebbende inmiddels zelf heeft gedaan om bestaande belemmeringen op te lossen.
- De mogelijkheden die belanghebbende heeft om deze resultaten via eigen oplossingen, via algemene voorzieningen, via algemeen gebruikelijke voorzieningen of via collectieve voorzieningen te bereiken.
- De mogelijkheden die de gemeente in principe biedt om de problemen via een individuele voorziening op te lossen.

Het gesprek staat op zich los van een aanvraag voor een individuele voorziening in het kader van prestatieveld 6 van de Wmo (artikel 1, lid 1 onder g sub 6 Wmo). Dit is van groot belang om te voorkomen dat er een claimgerichte invulling van de Wmo plaatsvindt, welke invulling in strijd is met de doelstelling van de Wmo. Dat heeft consequenties. Wanneer iemand met een claimgerichte aanvraag komt en die uitsluitend claimgericht behandeld wil zien kan dit betekenen dat een gemeente moeilijk maatwerk kan leveren.

Doordat het gesprek geheel vanuit de belanghebbende gevoerd moet worden, kan een gemeente ervoor kiezen het gesprek niet zelf te voeren, maar uit te besteden aan een professional, of professionele vrijwilliger, die na het gesprek niet ook de eventuele besluitvorming rond een individuele voorziening moet behandelen. Als beide onderdelen door één persoon worden ingevuld zou het idee kunnen ontstaan dat bij het gesprek de te verlenen individuele voorziening al een rol speelt, terwijl dat absoluut niet de bedoeling is. Vorenstaande is afhankelijk van definitieve besluitvorming door de raad in het najaar van 2013 over een zgn. loketmodel dan wel een netwerkmodel en zal ingaan per 2015. Het jaar 2014 zal gelden als een overgangsjaar.

Indien het gesprek door een ander gevoerd wordt dan de persoon die uiteindelijk de eventuele beslissing over een individuele voorziening neemt is de overdracht van alle informatie vanuit het gesprek naar de aanvraagprocedure van groot belang. Omdat het op zich al van belang is dat het gesprek uitmondt in volstrekte duidelijkheid over datgene wat in het gesprek is aangegeven, is er voor gekozen dit gesprek uit te laten monden in een verslag, dat voor akkoord wordt getekend, zodat het verslag indien gewenst als aanvraag gebruikt kan worden indien individuele voorzieningen noodzakelijk blijken.

Bij het gesprek zal het begrippenkader van de ICF, de International Classification of Functions, Disabilities and Health, uitgangspunt zijn. Ook bij de formulering van de te bereiken resultaten is het ICF basis geweest. Het is de wens van de wetgever geweest dat dit plaats zou vinden.

Het gesprek zal alleen gevoerd kunnen worden door een persoon die ter plekke uitstekend bekend is: kennis van alle in de regio aanwezige mogelijkheden aan algemene, algemeen gebruikelijke, collectieve en ook individuele voorzieningen is onmisbaar voor het goed voeren van een gesprek. Na dit gesprek moet een gemeente er immers van uit kunnen gaan dat alle voorliggende, door belanghebbende zelfstandig aan te spreken mogelijkheden, bekeken zijn. Het kan niet de bedoeling zijn dat dit na een aanvraag alsnog beoordeeld moet worden.

Mocht de gemeente nadat een aanvraag is ingediend behoefte hebben aan een medisch advies of een onderzoek door een deskundige van een andere discipline, dan vindt dit na het gesprek plaats. Een dergelijk onderzoek past niet in een procedure als het gesprek waarbij belanghebbende en zijn wensen en persoonlijke kenmerken het uitgangspunt zijn en dat niet gericht is op een bepaalde individuele voorziening.

In de praktijk zal er ongetwijfeld een soort lijst ontstaan aan de hand waarvan het gesprek gevoerd zal worden. Een dergelijke lijst is van belang om te zorgen dat er geen enkel punt dat mogelijk van belang is vergeten wordt. Dit betekent niet dat het gesprek een starre opzet kan hebben: naast structuur die door de professional aangebracht kan worden is er de richting die de belanghebbende aan het gesprek geeft.

## **Artikelsgewijs**

Het gesprek wordt in principe bij de belanghebbende thuis gevoerd. Er is een aantal argumenten aan te voeren waarom dit de meest geschikte plek is: het is de vertrouwde omgeving van belanghebbende, een professional kan zich gemakkelijker aanpassen aan wisselende plaatsen dan een niet-professional, het kan relevant zijn de leefomgeving van de belanghebbende te zien om de loop van het gesprek beter te begrijpen, enz. Ook is het mogelijk het gesprek op het kantoor van degene die als professional aan het gesprek deelneemt te houden. Verder is het mogelijk dat de belanghebbende aangeeft het gesprek liever elders te voeren. Dat zou kunnen zijn bij een vertrouwenspersoon of een naast familielid.

Het gesprek wordt gevoerd aan de hand van een lijst van te bespreken punten die tegelijk met de bevestiging van de afspraak voor het gesprek aan belanghebbende wordt toegezonden. Een dergelijke lijst maakt het voor belanghebbende, indien hij dit wil, mogelijk zich voor te bereiden op het gesprek. Daardoor komen belanghebbende en de professional meer in een gelijke positie te verkeren dan zonder informatie vooraf. De lijst mag niet leiden tot een starre benadering van het gesprek door de lijst strikt te volgen. De lijst is bedoeld als ondersteuning.

### Lid 1

Lid 1 geeft aan dat het ICF de basis is voor het begrippenkader van het gesprek. Dit wil niet zeggen dat het ICF op tafel moet komen of dat belanghebbende bekend moet zijn met het ICF. Het ICF zal aan de basis liggen van de lijst met te bespreken punten en de daarbij te gebruiken begrippen. Wel betekent dit dat de professional het ICF dient te kennen.

### Lid 2

Lid 2 bepaalt dat als de aanmelding gedaan is door een mantelzorger, het gesprek met de mantelzorger en zo mogelijk ook met degene die door de mantelzorger verzorgd wordt, gevoerd zal worden. Er wordt uitgegaan van een afgeleid recht op voorzieningen. Een eventuele voorziening wordt toegekend aan de verzorgde.

## **Artikel 3.4 Het verslag**

### Lid 1

Artikel 3.4 bepaalt in lid 1 dat het gesprek met een verslag wordt afgesloten. Dit verslag zal meestal niet ter plekke gemaakt worden. In veel gevallen zal het ongewenst zijn het gesprek met een laptop ter plekke vast te leggen: deze manier van werken zal het gesprek wellicht negatief beïnvloeden, omdat het maken van het verslag een te grote rol in het proces van het gesprek zal gaan spelen. De professional zal volledig aan het gesprek moeten kunnen deelnemen. Het lijkt een betere oplossing om per onderdeel van het gesprek en uiteindelijk aan het eind van het gesprek de belangrijkste punten kort samen te vatten en die op papier te zetten. Belanghebbende zal deze aantekeningen ten allen tijde desgevraagd kunnen ontvangen. Met deze punten maakt de professional uiteindelijk een (uitgebreid) gespreksverslag. Het verslag kan het beste zo snel mogelijk, denk aan 2 tot 4 werkdagen

beschikbaar worden gesteld. Hoe sneller het verslag beschikbaar is, hoe beter de deelnemers aan het gesprek zich dat gesprek kunnen herinneren!

Belanghebbende heeft de mogelijkheid in het verslag correcties en aanvullingen aan te brengen. Het streven is de correcties en aanvullingen te verwerken in het oorspronkelijke verslag en overeenstemming te bereiken. Wanneer dit niet mogelijk is, worden de correcties en aanvullingen aan het oorspronkelijke verslag toegevoegd.

Als de belanghebbende het verslag ondertekent en het verslag is voorzien van zijn naam, adres en een dagtekening kan het verslag functioneren als aanvraagformulier voor een individuele aanvraag, als dat (mede) de uitkomst is van het gesprek.

Daarbij dient men zich te realiseren dat het gesprek gevoerd wordt vanuit de belanghebbende en zijn behoeften en persoonlijke kenmerken. Van het verslag kan dan ook niet verwacht worden dat het een objectieve weergave van de situatie van betrokkene weergeeft: het zal duidelijk subjectieve aspecten bevatten. Deze subjectieve aspecten zullen als zodanig herkenbaar moeten zijn. Bestaat er uiteindelijk behoefte aan een objectieve onderbouwing, dan zal dat na de aanvraag plaats moeten hebben.

Lid 2

Lid 2 bepaalt dat het mogelijk is, indien daar aanleiding toe bestaat, met het verslag van het gesprek een formele aanvraag bij de gemeente in te dienen. Met die aanvraag wordt een formele procedure ingezet die gebonden is aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht. Omdat het een ander traject is met een ander regime en een andere sfeer is de aanvraag in een nieuw hoofdstuk opgenomen.

## **HOOFDSTUK 4 DE AANVRAAG VAN EEN INDIVIDUELE VOORZIENING**

### **Artikel 4 De aanvraag**

Lid 1

In lid 1 is geregeld dat een aanvraag van een individuele voorziening altijd schriftelijk of digitaal moet worden gedaan, waarbij digitaal een vorm van schriftelijk is. Dit is een verplichting op grond van artikel 4:1 van de Algemene wet bestuursrecht dat bepaalt dat, tenzij bij wettelijk voorschrift anders bepaald, een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk moet worden ingediend.

Lid 2

Lid 2 bepaalt dat, als er een gesprek is gevoerd waarvan een verslag is gemaakt dat is ondertekend, dit ondertekende verslag van het gesprek als aanvraagformulier beschouwd kan worden.

Lid 3

Dit lid hoeft geen verdere toelichting.

## **HOOFDSTUK 5 ALGEMENE REGELS TER BEOORDELING VAN DE TE BEREIKEN RESULTATEN**

In hoofdstuk 5 worden de algemene regels opgesomd die voor alle 8 te bereiken resultaten gelden. Het betreft met name het maken van een afweging. Waarom deze maatregel, deze voorziening wel en die niet. Zeker als de te verstrekken voorziening niet (precies) datgene is wat betrokkene wenst, is dit van groot belang: het gaat immers om het te bereiken resultaat en het college zal dan aan moeten kunnen geven waarom dit toch als maatwerk kan gelden.

In hoofdstuk 6 wordt dan per te bereiken resultaat besproken wat de globale kaders zijn. Er is bewust gekozen voor het niet noemen van de voorzieningen die mogelijk zijn zodat maatwerk en creatieve oplossingen mogelijk zijn. Allereerst laat de Wet deze mogelijkheid toe.

Vervolgens is het principe van het gesprek en de daaropvolgende aanvraag zodanig dat niet van meet af aan een bepaalde voorziening centraal in de procedure moet staan maar het te bereiken resultaat en hoe dat mogelijk is. Focussen op een bepaalde voorziening kan de aandacht daarvan zodanig afleiden dat de verkeerde voorziening wordt toegekend.

### **Artikel 5.1 Het maken van een afweging**

Lid 1

In lid 1 van artikel 5.1 is vastgelegd dat het college het verslag van het gesprek tot uitgangspunt van de beoordeling van de vraag welke voorzieningen getroffen gaan worden, dient te nemen. Daarbij gaat het college uit van de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager, zoals artikel 4 Wmo voorschrijft. "Uitgaan van" betekent dat het college die persoonskenmerken en behoeften als vertrekpunt van het onderzoek en de afweging neemt. Bij het onderzoek zal gekeken worden naar wat nodig is, wat mogelijk is en hoe maatwerk ten aanzien van de te bereiken resultaten mogelijk is. Het college kijkt daarbij ook naar de mogelijkheden van belanghebbende om het resultaat zelf te bereiken, bijvoorbeeld met een bepaald hulpmiddel.

Lid 2

Lid 2 bepaalt dat alle (wettelijk) voorliggende, algemeen gebruikelijke en collectieve voorzieningen die voor betrokkene beschikbaar en in praktijk ook daadwerkelijk bruikbaar zijn, eerst beoordeeld dienen te worden. Dat wil zeggen dat allereerst bekeken moet worden of via deze, in de maatschappij logischerwijs voorhanden voorzieningen, de te bereiken resultaten ook daadwerkelijk bereikt kunnen worden. Dat kan nodig zijn omdat men niet weet welke voorzieningen er normaal voorhanden zijn. Anderzijds wordt ook gekeken naar de totale woon- en gezinssituatie, de sociale structuur en de aanwezigheid van mantelzorg. Bij een aanvraag voor hulp bij het huishouden wordt gekeken naar de

aanwezigheid van gebruikelijke zorg en de zorg die daarnaast nog nodig is. Als deze voorzieningen toch niet leiden tot het te bereiken resultaat zal naar andere oplossingen gezocht moeten worden en komen individuele voorzieningen ter beoordeling in perspectief.

Bij het onderzoek naar de capaciteit van de belanghebbende om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien, wordt in het gesprek altijd gesproken over de eigen (financiële) mogelijkheden. Daarbij komt ook het vermogen, inkomen en de overwaarde woning om zelf in een oplossing te voorzien aan bod. In samenspraak met de belanghebbende wordt afgewogen of een voorziening met eigen middelen wordt aangeschaft, waarbij de rol van het college zich beperkt tot het verstrekken van informatie en advies, of dat een individuele voorziening wordt verstrekt waarvoor, waar mogelijk, een eigen bijdrage of eigen aandeel wordt gevraagd. Het is immers denkbaar dat de belanghebbende geen (periodieke) eigen bijdrage wenst te betalen, en er de voorkeur aan geeft de voorziening met eigen middelen aan te schaffen.

Als er geen gesprek heeft plaatsgevonden zal dit na de aanvraag gebeuren. Dus met of zonder gesprek: er wordt in alle gevallen eerst beoordeeld welke eigen oplossingen, voorliggende, algemeen gebruikelijke en collectieve voorzieningen een oplossing zouden kunnen bieden om het te bereiken resultaat daadwerkelijk te bereiken.

## **Artikel 5.2 Voorwaarden bij compensatie**

- a. Wanneer de belanghebbende zelf in staat is de beperkingen te compenseren door middel van eigen oplossingen, algemeen gebruikelijke, algemene, of (wettelijk) voorliggende voorzieningen, hoeft geen individuele voorziening te worden verstrekt.
- b. Voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt dienen naar objectieve maatstaven gemeten de goedkoopst compenserende voorziening te zijn. Hierbij geldt natuurlijk ook dat ze adequaat moeten zijn. Met nadruk wordt hierbij gesteld dat met het begrip adequaat bedoeld wordt: volgens objectieve maatstaven nog toereikend. Hoewel datgene wat de belanghebbende als adequaat beschouwt mee zal moeten wegen in de beoordeling van het adequaat zijn van de voorziening, zal ook het criterium van het goedkoopst compenserend zijn, de kosten van de voorziening, een rol spelen bij de uiteindelijke beoordeling van het al dan niet adequaat zijn van een voorziening. Het gaat immers om gemeenschapsgeld. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat zij de voorziening meer adequaat maken, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Daarbij kan een overweging zijn dat de bruikbaarheid van een voorziening niet alleen door technische en functionele aspecten bepaald wordt. Tevens is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft het kwaliteitsniveau waarvan uitgegaan kan worden, mag het duidelijk zijn dat bij een verantwoord, maar ook niet meer dan dat, niveau dient te worden aangesloten. Het is uiteraard wel mogelijk een adequate voorziening te verstrekken die duurder is dan de goedkoopst compenserende voorziening, mits de belanghebbende bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen. Het begrip goedkoopst compenserend geeft het college mogelijkheden tot sturen binnen het beleid.

- c. Deze definitie is in zijn kern ontleend aan de Modelverordening Wet voorzieningen gehandicapten en aan de Wet aangepast. Wat langdurig noodzakelijk is, is afhankelijk van de concrete situatie. Het kan, in tijd uitgedrukt, gaan om twee maanden, bijvoorbeeld bij mensen die in een terminaal ziektestadium verkeren. Het kan ook gaan om veertig jaar, in situaties waarin de beperking bijvoorbeeld aangeboren is en stabiel van aard is. Kenmerk is in beide genoemde situaties dat de ondervonden beperking, naar de stand van de medische wetenschap op het moment van de aanvraag, onomkeerbaar is. Er is dus redelijkerwijs geen verbetering te verwachten in de situatie van de belanghebbende. In dit kader zal de prognose van groot belang zijn. Zegt de prognose dat de betrokkene na enige tijd zonder benodigde hulpmiddelen of aanpassingen zal kunnen functioneren, dan mag men van kortdurende noodzaak uitgaan. Bij een wisselend beeld, waarbij verbetering in de toestand periodes van terugval opvolgen, kan echter uitgegaan worden van een langdurige noodzaak. De medische adviseur speelt bij het antwoord op de vraag of er al dan niet sprake is van een langdurige noodzaak voor de betreffende voorziening een belangrijke rol. Voor langere tijd betekent in ieder geval dat wie tijdelijke beperkingen heeft, bijvoorbeeld door een ongeluk, terwijl vast staat dat de handicap van voorbijgaande aard is, niet voor een voorziening in het kader van deze verordening in aanmerking komt. Betrokkene kan een beroep doen op de hulpmiddelendepots van de Thuiszorgorganisaties die opgezet zijn in het kader van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. Uit deze depots kan men twee maal drie maanden een hulpmiddel gratis lenen, welke periode kan worden verlengd, zij het dat dan huur is verschuldigd. Waar precies de grens ligt tussen kortdurend en langdurig zal van situatie tot situatie verschillen.
- d. Het probleem van het individu dient op grond van de Wet te worden gecompenseerd. Dat individuele probleem staat dan ook centraal bij de beoordeling van de aanvraag voor een voorziening op grond van de Wet.
- e. Een voorziening moet proportioneel en doeltreffend zijn. Dat wil zeggen dat het probleem van de belanghebbende gecompenseerd dient te worden, maar het moet ook de goedkoopst compenserende voorziening zijn.

### **Artikel 5.3 Geen compensatie**

- a. In de Wet is, in tegenstelling tot de situatie bij de Wet voorzieningen gehandicapten, geen specifieke bepaling opgenomen waaruit blijkt dat de compensatieplicht zich beperkt tot in de gemeente woonachtige personen. Hoewel artikel 11 van de Wet spreekt over ingezetenen. Dit artikel moet opgenomen worden om te voorkomen dat er aanvragen binnenkomen bij gemeenten waar de belanghebbende niet woonachtig is. Onder woonachtig wordt verstaan dat de belanghebbende zijn hoofdverblijf heeft in de betreffende gemeente. Dit betekent niet per definitie dat hij ook in de gemeentelijke basisadministratie van deze gemeente is opgenomen. Een uitzondering kan gemaakt worden voor personen die van plan zijn naar de gemeente Kampen te verhuizen zoals omschreven in artikel 1 sub I. bij de definitie van het begrip hoofdverblijf.

b. Algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn voorzieningen waarover een met de belanghebbende vergelijkbaar persoon, ook los van de beperking, zou kunnen beschikken. Hiervan is sprake als:

- de voorziening niet specifiek op mensen met een beperking is gericht, en
- in de vrije handel verkrijgbaar is, en
- niet aanzienlijk duurder is dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

Deze voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Dit beginsel wordt al tientallen jaren gehanteerd in de sociale wetgeving (AAW/WAO, voormalige Wet-Rea, Wvg) en heeft tot een omvangrijke jurisprudentie geleid, die is vastgelegd in de definitie van dit begrip, zoals die is opgenomen in artikel 1 sub c. van deze verordening. Wat in een concreet geval algemeen gebruikelijk is, hangt dus in beginsel af van de aard van de gevraagde voorziening. Daarnaast speelt de (financiële) situatie van de belanghebbende een rol, gezien in relatie tot de maatschappelijke normen op het moment van de aanvraag. Met name die financiële situatie van de belanghebbende kan leiden tot een uitzondering op het beginsel dat geen algemeen gebruikelijke voorzieningen worden verstrekt. Uit de bovengenoemde jurisprudentie blijkt immers dat een dergelijke uitzondering zich voordoet als het inkomen van de belanghebbende, mede ten gevolge van aantoonbare kosten ten gevolge van zijn beperking, onder het in diens situatie geldende bijstandsniveau dreigt te geraken. Een andere uitzondering is het ten gevolge van een plotseling optredende handicap moeten vervangen van zaken die nog niet zijn afgeschreven; dat zou zonder die handicap immers ook niet gebeuren.

c. Van een voorliggende voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling kan bijvoorbeeld sprake zijn bij een hulpmiddel die iemand op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten kan ontvangen, zoals een rollator of een rolstoel voor iemand die in een instelling behandeld wordt.

Het gaat hier dus niet altijd om Wmo-voorzieningen. Dit kunnen ook andersoortige voorzieningen betreffen vanuit een andere regeling die een adequate oplossing kunnen zijn. Het komt wel eens voor dat burgers bij het verkeerde loket hun aanvraag indienen. Daar dient deze regel onder meer voor.

Voorts zijn er voorzieningen die vergelijkbaar zijn aan Wmo-voorzieningen maar waarvoor wettelijk een voorliggende regeling geldt. Veelal betreft dit voorzieningen die vanuit de AWBZ verstrekt dienen te worden. Artikel 5.3 sub c. dient dan als afwijzingsgrond, in samenhang met artikel 2 Wmo. Deze afwijzing heeft de belanghebbende nodig om bij de juiste instantie aan te kloppen. Meestal gaat dit goed. In een enkel geval is de andere partij weigerachtig. Afhankelijk van de ernst van het geval volhardt de gemeente in haar standpunt of treft zij een (voorlopige) voorziening om de belanghebbende niet de dupe te laten worden. Deze kosten kunnen echter niet door de gemeente op de andere partij verhaald worden omdat de gemeente in deze in feite geen partij is.

d. Onder het anders organiseren van zijn dagelijkse leven of het huishouden vallen bijvoorbeeld het anders verdelen van huishoudelijke taken tussen twee partners, het anders inrichten van



de woning of het uitoefenen van een hobby op een andere locatie (dichter bij de woning of in een andere ruimte). Ook komt hier de eigen verantwoordelijkheid van de belanghebbende en de leefbaarheid waartoe hij behoort nadrukkelijk aan de orde.

- e. Onder een onveilige voorziening of een voorziening die gezondheidsrisico's met zich meebrengt valt bijvoorbeeld de situatie dat het voor de belanghebbende met een visuele beperking of een slecht reactievermogen niet verantwoord is gebruik te maken van een scooter.
- f. Dit speelt bijvoorbeeld bij een belanghebbende die, zich bewust van zijn beperking, bij de laatste of een eerdere verhuizing een woonruimte verliet waarin hij geen belemmeringen bij het normale gebruik van zijn woning ondervond.
- g. Onder g. wordt in dit artikel aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een vergoeding of verstrekking die al eerder heeft plaatsgehad, terwijl het de belanghebbende verwijtbaar is dat het middel verloren is gegaan. Bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onachtzaamheid. Dus niet indien de belanghebbende geen schuld treft. Indien een ander aansprakelijk is voor het verloren gaan, wordt bekeken of het mogelijk is deze derde door de belanghebbende hiervoor aansprakelijk te stellen om zodoende de kosten te kunnen verhalen. Indien in een woning een in hoogte verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dit risico dient in de opstalverzekering gedekt te worden. Indien bijvoorbeeld bij brand blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, dan kan op dat moment geen beroep op deze verordening worden gedaan.
- h. Gedacht moet worden aan een belanghebbende die op hoge leeftijd in een woning gaat wonen die voorzienbaar binnen afzienbare termijn problemen voor de belanghebbende zal opleveren omdat de woning bijvoorbeeld geen douche maar alleen een bad heeft of niet gelijkvloers is en de bovenverdieping door middel van een trap bereikbaar is. Dit artikel is onder meer bedoeld om mensen die al jaren bekend zijn met hun beperkingen, hier steeds meer moeite mee hebben gekregen en die geen maatregelen hebben getroffen om een andere woning te zoeken op het moment dat dit nog niet urgent was, te kunnen afwijzen voor een woonvoorziening. De achterliggende gedachte is dat het niet redelijk is mensen die het er op aan hebben laten komen te bevoordelen tegenover de mensen die wel tijdig hun maatregelen hebben getroffen en bijvoorbeeld wel verhuisd zijn zonder enige vorm van financiële compensatie. Het gaat hier dus niet om onvoorzienbare handicaps.
- i. Hierbij wordt uitgegaan van het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw zoals in Bouwbesluit 2003 is vastgesteld. Woonvoorzieningen die op dat uitrustingsniveau worden verstrekt, zijn in beginsel van voldoende kwaliteit; duurdere of andere voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Een duidelijke begrenzing dus. Garages bijvoorbeeld vallen daarom niet onder dit niveau. Alleen in die gevallen dat bijvoorbeeld vanuit welstandstoezicht hogere eisen worden gesteld, kan het college hierop een uitzondering maken. Over de hiermee gepaard gaande kosten moeten in een concrete situatie afspraken gemaakt worden. Ook bij hulp bij het huishouden speelt deze bepaling een rol. Indien bijvoorbeeld aanzienlijk meer hulp

wordt gevraagd vanwege het feit dat men in een veel grotere of veel luxueuzere woning woont, geeft deze bepaling een duidelijke grens aan.

- j. In sommige gevallen gebruiken mensen al jaren voorzieningen en vragen zij na het optreden van een beperking voorzieningen aan, die in hun situatie kunnen leiden tot de conclusie dat het optreden van belemmeringen geen meerkosten met zich meebrengt. Daarvoor is deze bepaling bedoeld. Te denken valt aan de situatie dat een belanghebbende zonder beperkingen al jarenlang een particuliere hulp heeft voor de overname van alle huishoudelijke taken. De belanghebbende wordt ziek als gevolg waarvan er belemmeringen optreden bij het uitvoeren van huishoudelijke taken. De belanghebbende vraagt vervolgens hulp bij het huishouden aan voor dezelfde taken die de particuliere hulp al doet. Het feit dat de belanghebbende ziek is geworden en belemmeringen ondervindt bij het uitvoeren van huishoudelijke taken, betekent niet zondermeer dat er compensatie moet plaatsvinden. De belanghebbende verrichtte voordat zij ziek werd ook geen huishoudelijke taken en liet en laat deze nog steeds overnemen door de hulp. Er is dus geen probleem dat opgelost moet worden en er zijn geen meerkosten doordat er meer taken overgenomen moeten worden.
- k. Onder k. wordt bedoeld op de situatie dat de belanghebbende een voorziening aanvraagt nadat deze al door de belanghebbende gerealiseerd of aangekocht is. Omdat het college dan geen mogelijkheden heeft de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken, noch anderszins invloed heeft op de te verstrekken voorziening, kan in deze situatie de voorziening worden geweigerd.

Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening wordt aangeschaft of aangebracht die uiteindelijk niet overeenstemt met hetgeen het college als goedkoopst compenserende voorziening beschouwt en wordt voorkomen dat de gemeente voor een voldongen keuze wordt gezet. Dit geldt zowel voor rolstoelen als voor vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen en voorzieningen in het voeren van een huishouding. Bijvoorbeeld pas nadat het college een beslissing over de aanvraag voor een woningaanpassing heeft genomen mag een aanvang worden gemaakt met de werkzaamheden. Op dat moment heeft het college alle op de aanvraag betrekking hebbende gegevens beoordeeld en op grond hiervan een besluit genomen over de te treffen voorziening. Het college kan bijvoorbeeld ook factoren mee laten wegen die buiten de woonruimte van de belanghebbende gelegen zijn, zoals een beschikbare aangepaste of goedkoop aan te passen woning elders, of een losse unit, waardoor een woningaanpassing wellicht niet noodzakelijk is.

Pas nadat het college een positief besluit heeft genomen, komt een belanghebbende hiervoor in aanmerking. Met deze voorwaarde wordt tevens voorkomen dat de gemeente achteraf, nadat de belanghebbende reeds is verhuisd, met een claim voor een tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten geconfronteerd wordt. In bepaalde gevallen kan het echter nodig zijn dat de belanghebbende snel moet beslissen omdat de woning anders aan een andere woningzoekende wordt toegewezen. In deze of andere urgente gevallen is het verkrijgen van toestemming van het college ook voldoende. Het hoeft hier uiteraard niet te gaan om de feitelijke verhuizing, maar om een situatie waarin men bepaalde onomkeerbare stappen heeft

gezet die in de regel voorafgaan aan een verhuizing, zoals het sluiten van een koop-, huur- of erfpachtovereenkomst over de te betrekken woning.

- I. Onder I. wordt aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een voorziening op therapeutische basis. Voorzieningen op therapeutische basis zijn voorzieningen die nodig zijn vanwege een behandelplan gericht op genezing of instandhouding van de gezondheid op een bepaald niveau. Deze worden vanuit de AWBZ vergoed. Soms ontstaat er verwarring omdat vanuit 2 verschillende regelingen aanspraak mogelijk is op eenzelfde soort voorziening. Het verschil zit in het doel waarvoor de voorziening nodig is. Te denken valt aan een ligbad. Een Wmo-voorziening zal altijd gericht zijn op het normale gebruik van de woning. Indien een ligbad primair nodig is bijvoorbeeld voor het langdurig inweken vanwege psoriasis, wordt een dergelijke voorziening als therapeutisch beschouwd en vanuit de Wmo afgewezen. De AWBZ is dan de voorliggende regeling.
- m. In het geval de belanghebbende niet wil meewerken aan medisch onderzoek is het niet mogelijk om vast te stellen of er belemmeringen zijn die mogelijk door middel van een individuele voorziening of anderszins kunnen worden gecompenseerd. Bij een aanvraag voor hulp bij het huishouden wordt ook van een huisgenoot verwacht dat hij meewerkt aan onderzoek om te kunnen vaststellen of verwacht mag worden dat deze taken overneemt die de belanghebbende niet kan uitvoeren. Werkt de huisgenoot niet mee, door bijvoorbeeld onderzoek te weigeren of benodigde gegevens niet te verstrekken, dan kan dit leiden tot het niet toekennen van een voorziening.

#### **Artikel 5.4 Nadere regels**

Dit artikel hoeft geen verdere toelichting.

## **HOOFDSTUK 6 DE ACHT RESULTATEN**

### **Artikel 6.1 Een schone en leefbare woning**

Lid 1

In lid 1 van artikel 6.1 wordt geschetst wat het te bereiken resultaat is ten aanzien van een schone en leefbare woning.

Dit resultaat houdt in dat iedereen moet kunnen wonen in een huis dat schoon is volgens de normen zoals die tot nu toe zijn gehanteerd. Wat betreft de vraag wat onder schoon verstaan moet worden zijn normen geformuleerd in de beleidsregels. Die normen zijn ontleend aan gangbare ideeën die bestaan in de maatschappij. Er zijn ook beperkingen ten aanzien van de omvang van de woning, zoals het aantal kamers, de oppervlakte van de kamers, waarbij uitgangspunt is de omvang van een nieuwe woning binnen de sociale woningbouw. Dit uitgangspunt is niet star: er zijn altijd mogelijkheden bij te stellen naar boven of naar beneden (maatwerk). Maar een aanvrager kan met een (sterk) afwijkende vraag ten aanzien van het onderdeel omvang sociale woningbouw geen compensatie afdwingen voor

het meerdere boven het niveau sociale woningbouw. Dit zal in de beleidsregels nader worden uitgewerkt.

Onder de ruimten die onder dit principe vallen zijn te rekenen de ruimten die dagelijks worden gebruikt: een woonkamer, de aanwezige en gebruikte slaapkamers, de keuken, de sanitaire ruimten en de toegang naar deze ruimten. Denk hierbij aan een hal of overloop.

#### Lid 2

Dit lid geeft weer welke individuele voorzieningen beschikbaar gesteld kunnen worden om een schone en leefbare woning te bereiken. Dat gaat allereerst via licht en zwaar huishoudelijk werk, dat wil zeggen om het droog en nat schoon en stofvrij maken en houden van de woning. Daarbij valt bijvoorbeeld het reinigen van de ramen aan de buitenkant niet onder de compensatieplicht, omdat daarvoor een algemeen gebruikelijke voorziening bestaat: de glazenwasser. Het aantal benodigde uren voor deze activiteit zal bepaald worden via een normenschema. Hierbij zal het te bereiken resultaat altijd centraal dienen te staan.

#### Lid 3

Dit lid gaat in op het onderdeel gebruikelijke zorg. Lid 3 bepaalt dat indien er sprake is van gebruikelijke zorg en er geen reden is om aan te nemen dat deze gebruikelijke zorg niet uitgevoerd kan worden, er in principe geen individuele voorziening toegekend zal kunnen worden. Er wordt rekening gehouden met huisgenoten uit de leefeenheid vanaf 18 jaar. Wanneer die in staat zijn huishoudelijke werkzaamheden die onder de compensatieplicht vallen over te nemen, zal allereerst gekeken moeten worden of dit niet een voorliggende voorziening is. Alle huisgenoten vanaf 18 jaar zijn met elkaar verantwoordelijk voor het voeren van een huishouden. Dat betekent dat wanneer één van de huisgenoten die het huishoudelijk werk doet, uitvalt, via een herverdeling de andere huisgenoten deze taken zullen moeten overnemen. Alleen als er geen huisgenoten zijn of als de huisgenoten met enige regelmaat langdurig afwezig zijn zal er plicht tot compensatie bestaan. Ook aanwezige personen jonger dan 18 jaar, zoals thuiswonende kinderen, worden geacht hun bijdrage aan het huishouden te leveren door hun kamer bij te houden en hand- en spandiensten te verrichten. Compensatieplicht bestaat er uiteraard ook als de huisgenoot zelf ook niet in staat is het huishoudelijk werk te verrichten. Omdat het om maatwerk gaat, zal hiernaar nauwkeurig onderzoek gedaan moeten worden om dit vast te stellen. Niet gewend zijn huishoudelijk werk te verrichten is geen reden tot compensatie. Alleen dreigende overbelasting of bestaande overbelasting van huisgenoten, waaronder begrepen de kinderen, kan compensatieplicht betekenen. Door onderzoek zal deze overbelasting vastgesteld moeten worden.

#### Lid 4

Als er sprake is van algemene, algemeen gebruikelijke, andere voorliggende voorzieningen of gebruikelijke zorg en er geen reden is om aan te nemen dat deze gebruikelijke zorg niet uitgevoerd kan worden, wordt er in principe geen individuele voorziening toegekend. Omdat het om maatwerk gaat, zal ook hiernaar nauwkeurig onderzoek gedaan moeten worden. Hetzelfde geldt voor de artikel

5.3 sub c. gestelde uitzondering voor voorliggende en andere voorzieningen die gewoon in de maatschappij beschikbaar zijn.

## **Artikel 6.2 Wonen in een geschikte woning**

### Lid 1

Als het gaat om het wonen in een geschikte woning, hebben we het over de woonvoorzieningen, zowel bouwkundig als niet-bouwkundig. Uitgangspunt is daarbij dat men zelf al beschikt of zal beschikken over een woning. Het is niet zo dat een gemeente voor een woning moet zorgen: dat is een eigen verantwoordelijkheid van de aanvrager. De gemeente kan wel ondersteunen of bemiddelen bij het zoeken naar een (geschikte) woning. Daarbij is uitgangspunt dat iedereen altijd zoekt naar een voor hem op dat moment meest geschikte beschikbare woning, uiteraard passend bij het bestedingspatroon.

Heeft iemand een woning, dan zal de compensatieplicht betekenen dat eventuele problemen met het normale gebruik van de woning opgelost worden. Daarbij kan veelal gekozen worden uit meerdere mogelijke oplossingen.

Ook nu gaat het weer om woningen op het niveau sociale woningbouw. De ruimten zijn dan ook weer de woonkamer, slaapvertrekken, keuken, sanitaire ruimten, berging, terras of balkon. Er kan altijd afgeweken worden naar boven of beneden, maar omvangrijke woningen en zeer grote ruimten zullen niet als uitgangspunt voor compensatie gelden.

### Lid 2

Als het gaat om een geschikte woning, is er een reeks aan mogelijke wijzen van compensatie. Het kan mogelijk zijn de woning aan te passen, maar ook kan het mogelijk zijn dat er een andere woning beschikbaar is die geschikt is, of een woning die gemakkelijker geschikt te maken is. In die situatie zal een afweging moeten worden gemaakt van de diverse mogelijkheden. Uitgangspunt daarbij zijn de behoeften van de aanvrager. Maar aan de andere kant is er ook de noodzaak tot een doelmatige besteding van gemeenschapsgelden, waardoor zo veel mogelijk aanvragers gecompenseerd kunnen worden met de beschikbare middelen. Door hier gericht beleid op te maken kan het college sturen in de mogelijkheden. De verschillende regels die gelden bij het maken van afwegingen zijn in de beleidsregels opgenomen.

Ten aanzien van de vraag of er aangepast dient te worden of dat het plaatsen van een herplaatsbare woonunit ook een oplossing kan zijn, spelen afwegingen over afschrijving van de voorziening en over de vraag of de voorziening later hergebruikt kan worden een belangrijke rol. Gestreefd wordt aanpassingen die bestaan uit een aanbouw alleen dan te realiseren als vastgelegd kan worden dat deze aanpassing tijdens de gehele looptijd beschikbaar kan blijven voor een gehandicapte. Dit zal over het algemeen uitsluitend te realiseren zijn bij huurwoningen van sociaal verhuurders. In andere situaties zal indien mogelijk gekozen worden voor het plaatsen van een losse woonunit.

### Lid 3

Verhuizing naar een geschikte woning of een gemakkelijker geschikt te maken woning kan een snelle(re) oplossing bieden dan het aanpassen van een woning. Bovendien kan een woning zich niet lenen voor aanpassing. Dat kan betekenen dat er eerst naar alternatieven gekeken zal moeten worden. Daarbij zal zo mogelijk rekening gehouden worden met de behoeften van de belanghebbende. Dat wil zeggen dat in een afweging bepaald zal worden hoe die behoeften zich verhouden tot de belangen (met name financiële) van de gemeente.

#### Lid 4

Aanvullende beperkingen specifiek voor de verhuis- en inrichtingskosten zijn opgenomen onder lid 5. De belanghebbende dient zich 2 weken voordat hij gaat verhuizen te melden bij de Meedoen-balie, zodat de mogelijkheid bestaat vast te stellen of de te verlaten woning al dan niet geschikt is voor de belanghebbende om in te wonen.

Sub b is opgenomen met als reden dat indien de aanvrager niet binnen een jaar na datum van het besluit van het college verhuist, er niet gesteld kan worden dat er sprake is van onvoorziene kosten die door het college gecompenseerd dienen te worden. De verhuizing is dan wel voorzienbaar en belanghebbende wordt dan geacht hiervoor te reserveren.

#### Lid 5

Er vindt geen compensatie plaats indien:

- a. Onder a. wordt verhuizing naar een inadequate woning genoemd als weigeringsgrond voor woonvoorzieningen. Niet de ondervonden beperking, maar de verhuizing naar een niet geschikte woning is dan de voornaamste oorzaak van de ondervonden problemen. Deze bepaling heeft voornamelijk betrekking op situaties waarin men gaat verhuizen zonder specifieke reden maar gewoon omdat men daar zin in heeft. Uitzondering in deze bepaling is de zogeheten overmachtsituatie. Hiervan kan sprake zijn als verhuizing noodzakelijk is geworden in verband met werkaanvaarding van belanghebbende of diens partner.
- b. Als een belanghebbende met beperkingen verhuist, zal deze, in relatie tot die beperkingen, moeten zoeken naar een zo geschikt mogelijke woning. Het is niet de bedoeling dat men zo maar een ongeschikte woning kiest en vervolgens de rekening voor aanpassingen bij de gemeente indient. Met 'verhuizen' wordt hier overigens niet alleen bedoeld op de feitelijke verhuizing, maar ook op alle onomkeerbare handelingen die normaal gesproken voorafgaan aan een verhuizing, zoals het tekenen van een koop-, huur- of erfpachtcontract. Zie ook artikel 6.2 lid 6 sub i., waarin wordt bepaald dat het gaat om een situatie waarin men in de betreffende woning 'zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben'.
- c. Op basis van het feit dat voorzieningen op grond van de Wet in hoofdzaak zijn gericht op het individu, worden in beginsel geen voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten van wooncomplexen verstrekt. Evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten gold, zijn er uitzonderingen gemaakt voor de in de verordening genoemde voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten. De opsomming is limitatief, dat wil zeggen, dat er niet meer hoeft te worden verstrekt dan er in de verordening is genoemd.

- d. Onder d. wordt met name bedoeld op de tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten; veel verhuizingen zijn als algemeen gebruikelijk te beschouwen, ook los van de beperking die men heeft. Te denken valt aan verhuizingen van de ouderlijke woning naar een zelfstandige woonruimte, verhuizing van senioren naar een kleinere woning, omdat de eengezinswoning te bewerkelijk is geworden en kinderen reeds zelfstandig wonen.
- e. Verhuizingen naar AWBZ-erkende en andere zorginstellingen leiden ertoe dat de belanghebbende buiten de doelgroep van de Wet valt; deze mensen kunnen immers niet meer zelfstandig participeren en hebben dus geen aanspraak op woonvoorzieningen, ook al omdat ze die onder de Wvg ook al niet hadden. Als er in de te verlaten woning geen problemen bij het normale gebruik van de woning werden ervaren, is de verhuizing naar de nieuwe woning kennelijk de oorzaak van de problemen en is men verhuisd naar een inadequate woning. In dergelijke situaties is er, evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten geen aanspraak op woonvoorzieningen, hetgeen al meermaals door de Centrale Raad van Beroep is bevestigd.
- f. Dit hoeft geen verdere toelichting;
- g. Geen woonvoorziening wordt verleend indien de in of aan de woning gebruikte materialen (mede)oorzaak zijn van de ondervonden beperking, zoals bijvoorbeeld een allergie. Een uitzondering geldt indien er sprake is van niet voorziene, onverwacht optredende meerkosten waarvoor de belanghebbende niet heeft kunnen reserveren, bijvoorbeeld in het geval dat uit een medisch onderzoek plotseling blijkt dat de belanghebbende aan een ziekte of gebrek lijdt, waardoor hij zijn woning dient te saneren. Ook wordt geen woonvoorziening verstrekt indien de ondervonden beperking het gevolg is van achterstallig onderhoud of vocht en tocht, veroorzaakt door in de woning gelegen factoren. De eigenaar van een woning dient zijn woning deugdelijk te onderhouden.
- h. Het uitrustingsniveau van de sociale woningbouw is vastgesteld in het Bouwbesluit 2003. Woonvoorzieningen die op dat uitrustingsniveau worden verstrekt, zijn in beginsel van voldoende kwaliteit. Duurdere of andere voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Een duidelijke begrenzing dus.
- i. Niveau sociale woningbouw geldt voor zowel het niveau van afwerking als de oppervlaktes van ruimten.

#### Lid 6

Lid 6 bepaalt dat als er voorliggende, algemene, collectieve of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn, die tot het te bereiken resultaat kunnen leiden, er geen ruimte bestaat voor individuele voorzieningen. Hierbij wordt uiteraard gekeken of er wel sprake is van maatwerk.

### **Artikel 6.3 Beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften**

#### Lid 1

Lid 1 beschrijft wat verstaan wordt onder het beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften. Het kunnen beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften betekent dat de dagelijkse benodigde hoeveelheid voedsel voor maaltijden en andere momenten waarop iets genuttigd wordt beschikbaar moet zijn. Hetzelfde geldt voor toiletartikelen en schoonmaakmiddelen. Deze dagelijkse benodigdheden kunnen op vele manieren in de woning komen. Compensatie houdt niet per definitie in dat de belanghebbende zelf de boodschappen moet kunnen doen. Er zal in redelijkheid gezocht worden naar een oplossing waarmee het resultaat bereikt wordt. Te denken valt aan de inzet van vrijwilligersorganisaties of een boodschappenservice, waarbij wel opgelet wordt dat de supermarkt qua prijsniveau past bij het bestedingspatroon van de belanghebbende. Het gaat niet alleen om het doen van de wekelijkse boodschappen naar ook om de maaltijden. Compensatie betekent dat de belanghebbende beschikt over de verschillende maaltijden door de dag heen (brood-en/of warme maaltijden). Daarbij dient rekening te worden gehouden met medische geïndiceerde diëten en kan rekening worden gehouden met de wensen van de belanghebbende. Het te bereiken doel kan behaald worden via kant-en-klaar maaltijden die via de supermarkt verkrijgbaar zijn, via een maaltijdservice die warm of koelvries maaltijden bezorgt, via het gebruik maken van gezamenlijke maaltijden of via het – met behulp van een vrijwilliger of anderszins – zelf bereiden van maaltijden etc. Is de belanghebbende niet in staat maaltijden op te warmen, dan kan dit worden overgenomen. Ook kan in uitzonderlijke situaties het bereiden van maaltijden worden overgenomen. Dit is bijvoorbeeld het geval als er sprake is van medische geïndiceerde diëten die niet door een maaltijdservice bereid kunnen worden. Deze situaties komen weinig voor.

#### Lid 2

Lid 2 van artikel 6.3 stelt welke hulpmiddelen gekozen kunnen worden om dit resultaat te bereiken. Boodschappen kunnen op verschillende manieren gedaan worden. Er kan gebruik gemaakt worden van beschikbare diensten, zoals boodschappenservice. Bij afwezigheid van dergelijke diensten, of indien de kosten van de dienst, zowel wat betreft producten als wat betreft extra bezorgkosten, dat rechtvaardigen, kan gekozen worden voor het inzetten van hulp om de boodschappen te doen. Daarbij zal goedkoopst-compenserend leidraad zijn, zodat het doen van boodschappen niet perse door de aanvrager zelf met hulp hoeft te worden gedaan. Ook hier is het te bereiken resultaat van belang en is de manier waarop daaraan ondergeschikt.

#### Lid 3

Zie de toelichting bij artikel 6.1 lid 3.

#### Lid 4



Lid 4 bepaalt dat als er voorliggende, algemene, collectieve of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn, die tot het te bereiken resultaat kunnen leiden, er geen ruimte bestaat voor individuele voorzieningen. Hierbij wordt uiteraard gekeken of er wel sprake is van maatwerk.

#### **Artikel 6.4 Beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding**

##### Lid 1

Schone, draagbare en doelmatige kleding betekent volgens lid 1 dat er gewassen, gestreken, opgevouwen, opgeborgen en eventueel gerepareerd moet kunnen worden. Alles voor zover de belanghebbende daartoe niet in staat is. Het wassen en drogen gebeurt met de algemeen gebruikelijke wasmachine en droger. Het ophangen van de was op een wasrekje wordt niet overgenomen. Voor zover het medisch noodzakelijk is kleding te strijken kan dit ook onder te compenseren problemen vallen. Daarbij wordt allereerst gekeken of van de belanghebbende verwacht mag worden dat hij strijkvrije kleding aanschaft en draagt en of hij, uit financieel oogpunt, gebruik kan maken van een voorliggende voorziening, te weten de strijkservice.

Voor het repareren van kleding zijn er in de maatschappij voldoende betaalbare alternatieven zodat deze taak niet vanuit de Wmo wordt gecompenseerd.

##### Lid 2

Lid 2 geeft weer dat het college de belanghebbende in staat dient te stellen dat de aanwezige kleding schoon, draagbaar en doelmatig is. Dit onderdeel is beperkt tot het verzorgen van kleding die iemand in zijn bezit heeft. Begeleiding bij het kopen van kleding valt niet onder afdwingbare compensatie, maar als daar behoefte aan bestaat, kan de gemeente wel bemiddelen bij het regelen dat er geschikte en passende kleding wordt gekocht, bijvoorbeeld met inschakeling van vrijwilligers.

Als mobiliteit het probleem is, kan gedacht worden aan een vervoersvoorziening om dat probleem op te lossen. Wat doelmatige kleding precies is zal per situatie verschillen. Het mag duidelijk zijn dat het gaat om dagelijkse kleding en niet om uitzonderlijke kleding zoals bijvoorbeeld speciale gelegenhedskleding of werkkleding.

##### Lid 3

Zie de toelichting bij artikel 6.1 lid 3.

##### Lid 4

Lid 4 bepaalt dat als er voorliggende, algemene, collectieve of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn, die tot het te bereiken resultaat kunnen leiden, er geen ruimte bestaat voor individuele voorzieningen. Hierbij wordt uiteraard gekeken of er wel sprake is van maatwerk.

#### **Artikel 6.5 Het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren**

#### Lid 1

Lid 1 spreekt over de dagelijkse zorg van kinderen die tot het gezin behoren. Dit kan onder de compensatieplicht behoren als een ouder met beperkingen dat zelf niet kan. Compensatie is dan bedoeld als ondersteuning. Het zal nooit gaan om volledige overname. In die situatie zullen andere oplossingen gezocht moeten worden. Te denken valt aan algemeen gebruikelijke en voorliggende voorzieningen zoals kinderopvang.

Het ondersteunen bij de opvoeding in een ontregeld gezin valt onder de Wet op de jeugdzorg en intensieve zorg voor gehandicapte kinderen, die de gebruikelijke zorg overstijgt, valt onder de AWBZ.

#### Lid 2

Lid 2 biedt de mogelijke oplossingen. Het thuis verzorgen van kinderen die tot het gezin behoren zal veelal van kortere duur zijn. Dit doet zich voor in crisissituaties. In die situaties is de ouder onvoorzien niet beschikbaar voor het leveren van de zorg en dient deze zorg per direct maar wel tijdelijk te worden overgenomen. De compensatie van het niet zelf verzorgen (en opvoeden) van tot het gezin behorende kinderen zal bij een langere duur opgelost kunnen worden via algemeen gebruikelijke, voorliggende en algemene voorzieningen. Soms zal tijdelijke compensatie van belang zijn om de ouder(s) de gelegenheid te geven een definitieve oplossing te zoeken. Voorliggende voorzieningen spelen dan een grote rol. Te denken valt aan kinderopvang, gastouders, oppasgrootouders enz.

#### Lid 3

Lid 3 bepaalt dat als er voorliggende, algemene, collectieve of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn, die tot het te bereiken resultaat kunnen leiden, er geen ruimte bestaat voor individuele voorzieningen. Hierbij wordt uiteraard gekeken of er wel sprake is van maatwerk.

### **Artikel 6.6 Zich verplaatsen in en om de woning**

#### Lid 1

Het te bereiken resultaat betekent dat de aanvrager zich in om en nabij zijn woning moet kunnen verplaatsen. Daarbij dient gedacht te worden aan het verplaatsen in het kader van het wonen, waarbij de woning bij alle verplaatsingen centraal staat. Alle andere verplaatsingen, die verder gaan dan de woning (zoals het gaan posten van een brief, het op bezoek gaan bij een buurman of het maken van een ommetje) horen bij het volgende te bereiken resultaat: zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel. Bij deze verplaatsingen horen wel de verplaatsing naar een centrale hal in een flat, waar veelal de brievenbussen zijn, of het gebruik van een balkon of het gebruik van het terras. Wat de tuin betreft moet het mogelijk zijn in die tuin te komen, de inrichting van de tuin is een eigen verantwoordelijkheid. In de woning moeten de normale woonruimten bereikt kunnen worden. Te denken valt daarbij aan de woonkamer, het slaapvertrek, of mogelijk de slaapvertrekken, het toilet en de badkamer. Als er een berging is, moet ook de berging bereikt kunnen worden, als belanghebbende deze daadwerkelijk gebruikt.

Het doel hierbij is dat men zich in die ruimten zodanig kan verplaatsen en zich daardoor zodanig kan redden dat normaal functioneren mogelijk is. Om dit resultaat te bereiken wordt compensatie geboden in de vorm van hulpmiddelen. Een voorbeeld is een rolstoel voor verplaatsingen door de ruimte. Ook een tillift zou gezien kunnen worden als een dergelijk middel. Doordat een belangrijk deel van de tilliften vanwege aard- en nagelvaste verbinding met het plafond gerekend worden tot de voorzieningen waardoor in een geschikte woning gewoond kan worden, wordt de tillift verder beschouwd als een voorziening die daar onder valt.

De hulpmiddelen die het te bereiken resultaat kunnen bevorderen kunnen nieuw of gebruikt zijn. Het is niet zo dat de compensatieplicht betekent dat iemand een nieuwe voorziening moet ontvangen, de compensatieplicht betekent dat iemand met de verstrekking het te bereiken resultaat moet kunnen bereiken.

Het kunnen verplaatsen in de woning zou kunnen betekenen dat er twee voorzieningen verstrekt worden. Wanneer iemand een transfer kan maken, maar overigens aangewezen is op een rolstoel, zou gekozen kunnen worden voor een traplift in combinatie met een rolstoel beneden en een rolstoel boven, waardoor iemand in staat zal zijn om zich in de gehele woning te verplaatsen. In deze situatie kunnen naast een traplift ook andere voorzieningen nodig zijn om de woning rolstoeltoegankelijk te maken.

#### Lid 2

In principe zal een hulpmiddel voor verplaatsing in, om en nabij het huis (onder de Wmo valt in veel gevallen de rolstoel) verstrekt worden als men een dergelijke voorziening voor dagelijks zittend gebruik nodig heeft. Aan een dergelijke noodzaak gaat vaak een periode vooraf waarin gebruik wordt gemaakt van andere hulpmiddelen, (ooit) verstrekt op basis van de Zorgverzekeringswet of AWBZ of zelf aangeschaft. De zogenaamde rolstoel voor incidenteel gebruik valt hier niet onder: deze rolstoel wordt immers niet gebruikt voor verplaatsen in, om en nabij de woning, maar wordt vooral gebruikt als men zich elders moet verplaatsen en dat zonder een rolstoel niet kan, zoals tijdens een uitstapje. Voor dit soort rolstoelen kan gebruik gemaakt worden van speciaal hiervoor beschikbare uitleendepots, of van rolstoelen die op de plaats van bestemming beschikbaar zijn, zoals in pretparken, dierentuinen en dergelijke.

De rolstoel voor incidenteel gebruik wordt alleen dan verstrekt, indien de gemeente geen regeling heeft voor het lenen van dit soort rolstoelen. Ook is het wellicht in incidentele situaties noodzakelijk om andere redenen een dergelijke rolstoel voor incidenteel gebruik te verstrekken. Het zal hierbij gaan om uitzonderingen: uitgangspunt is dat een rolstoel alleen verstrekt wordt indien die noodzakelijk is voor het verplaatsen in, om en nabij de woning.

#### Lid 3

Aan de hand van algemene regels wordt bepaald of belanghebbende daadwerkelijk in aanmerking komt voor compensatie. Een van de regels is dat indien er een andere wettelijke voorliggende regeling is, geen compensatie op grond van de Wmo plaatsvindt. Een wettelijk voorliggende regeling kan de AWBZ zijn. Recht op een op grond van de AWBZ verstrekte rolstoel aan bewoners van AWBZ-gefinancierde woonvormen bestaat alleen indien de bewoner zowel de AWBZ-functie 'verblijf' als de functie 'behandeling' geniet in één en dezelfde erkende AWBZ-instelling. Als een bewoner niet aan deze voorwaarde voldoet, is er ook geen recht op een AWBZ-rolstoel, en zal er door de gemeente een rolstoel moeten worden verstrekt op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Onduidelijkheid kan ontstaan, wanneer een instelling met alleen erkenning voor de AWBZ-functie 'verblijf' (bijvoorbeeld een verzorgingshuis) de AWBZ-functie 'behandeling' als het ware inkoopt bij een voor die functie wél erkende instelling. Het 'verzorgingshuis met verpleegafdeling' is een veelvoorkomende situatie, waarin in de instelling wel beide AWBZ-functies kunnen worden 'genoten', maar de instelling zelf geen erkenning heeft voor beide AWBZ-functies, maar alleen voor de functie 'verblijf'.

Het gevolg is dat er geen recht op een AWBZ-rolstoel bestaat in en dergelijke situatie, juist omdat beide functies op die verpleegafdeling niet door één en dezelfde erkende AWBZ-instelling worden verzorgd, maar door twee verschillende AWBZ-instellingen, waarbij de ene instelling gebruik maakt van de erkenning van de andere instelling.

### **Artikel 6.7 Zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel**

#### Lid 1

Als het gaat om het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel is het te bereiken resultaat dat de aanvrager zich met een of ander vervoermiddel binnen zijn eigen woonplaats en het direct daaromheen gelegen gebied kan verplaatsen.

Die verplaatsingen moeten passen in het kader van het leven van alledag. Dat zijn alle verplaatsingen die niet uitsluitend te maken hebben met verplaatsingen in het kader van een betaalde baan. Heeft men voor dat soort verplaatsingen een aparte voorziening nodig, die verder gaat dan de normale voorziening voor het verplaatsen in het kader van het leven van alledag, dan zal deze voorziening niet onder de compensatieplicht vallen maar vergoed dienen te worden vanuit de voorzieningen ten behoeve van werken: zoals de Wia.

Maar het enkele feit dat je met de voorziening die je nodig hebt in het kader van het leven van alledag, ook naar je werk kunt, ontslaat de gemeente niet van de compensatieplicht. Ook niet- gehandicapten gebruiken hun auto vaak voor het reguliere woon-werkverkeer of voor het vervoer in het kader van werk (waarvoor zij dan een vergoeding ontvangen van de werkgever).

#### Lid 2

De individuele voorzieningen die verstrekt gaan worden om als resultaat te bereiken dat belanghebbende zich met een of ander vervoermiddel in de woonplaats en directe omgeving kan verplaatsen betreffen een breed scala van verplaatsingen. Uitsloten zijn verplaatsingen die met een

speciaal middel gemaakt moeten worden in verband met betaalde arbeid. Verder zijn ook vakanties en ander verblijf buiten het gebied zoals omschreven met woonplaats en omgeving uitgesloten.

Daarvoor wordt door het Ministerie van VWS Valys beschikbaar gesteld. Valys is aanvullend op de door de Wmo te compenseren voorzieningen en valt buiten de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Valys regelt het vervoer wanneer de pashouder een vervoersbehoefte heeft die verder reikt dan 5 OV-zones vanaf het woonadres van de pashouder of wanneer het vertrekadres is gelegen op een afstand van meer dan 5 OV-zones vanaf het woonadres van de pashouder.

De gemeente is verantwoordelijk voor de vervoersbehoefte van de pashouder tot en met 5 OV-zones vanaf diens woonadres of wanneer het vertrekadres is gelegen op een afstand tot en met 5 OV-zones vanaf het woonadres van de pashouder.

Wel gaat het om verplaatsingen nodig voor het doen van boodschappen (zodat ook op deze wijze het resultaat van het kunnen beschikken over de eerste levensbehoeften wordt bereikt), nodig om op bezoek te gaan, nodig om naar artsen, paramedici, specialisten en voor ziekenhuisonderzoek, voor zover het zogenaamde zittend ziekenvervoer daar geen oplossing voor biedt.

In deze situatie kan extra vervoer ter compensatie geboden worden. Ook het vervoer om in de natuur te zijn, al dan niet met familie of vrienden, of het vervoer om een kerk, een sporthal, of een museum te bezoeken valt onder de compensatieplicht.

De omvang van de te bieden compensatie zal over het algemeen liggen tussen 1500 en 2000 kilometer per jaar. Het kan voorkomen dat er een grotere vervoersbehoefte bestaat. Van belang is allereerst vast te stellen of dat een realistische vervoersbehoefte is, gezien de medische, maar ook gezien de financiële situatie van de aanvrager. Immers, met een laag inkomen kan men wel de wens hebben veel verplaatsingen te maken, maar omdat voor iedere Nederlander verplaatsen een prijskaartje heeft zal dat ook voor mensen met een handicap gelden. Daarbij is het van belang vast te stellen of de vervoersbehoefte hiermee spoort.

#### Lid 3 en 4

Ook bij de vervoersvoorzieningen kan een scootmobielpool een oplossing bieden voor personen met een beperkte vervoersbehoefte op de korte afstand. Datzelfde geldt voor het zogenaamde vraagafhankelijke vervoer van deur tot deur. Om hierbij te komen tot maatwerk zal de vervoersbehoefte van de aanvrager uitgangspunt zijn van de beoordeling welke voorziening nodig is om het te bereiken resultaat te bereiken. Voorliggende voorzieningen kunnen individuele voorzieningen voorkomen.

## **Artikel 6.8 De mogelijkheid om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan recreatieve, maatschappelijke of religieuze activiteiten.**

### Lid 1

Het te bereiken resultaat ten aanzien van de mogelijkheid om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan recreatieve, maatschappelijke of religieuze activiteiten bestaat uit het kunnen afleggen van gewenste bezoeken en het deelnemen aan gewenste activiteiten. Daarbij kan gedacht worden aan familiebezoek, aan het bezoeken van bijeenkomsten of het bezoeken van kerkdiensten, het deelnemen aan het verenigingsleven, maar ook het volgen van cursussen om de vrije tijd op een aangename wijze te kunnen invullen. Voorwaarden hiervoor zijn bijvoorbeeld het zich kunnen verplaatsen naar deze bestemmingen. Daarvoor zal artikel 6.7 over het algemeen een voldoende oplossing kunnen bieden.

### Lid 2

Als vervoer voldoende in staat stelt aan activiteiten deel te nemen kan via artikel 6.7 het vervoersprobleem opgelost worden.

### Lid 3

Om belanghebbende met een beperking in staat te stellen lokaal in sportverenigingsverband medemensen te ontmoeten kan een financiële tegemoetkoming voor de aanschaf en instandhouding van een sportrolstoel verstrekt worden. De sport dient wel recreatief van aard te zijn. Wanneer het sporten het recreatieve sporten ontstijgt en er sprake is van topsport of zelfs professionele sportbeoefening, dan wordt belanghebbende gewezen op andere meer voor de hand liggende financiers als sponsors.

### Lid 4

Dit lid hoeft geen verdere toelichting.

### Lid 5

Lid 5 bepaalt dat als er voorliggende, algemene, collectieve of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn, die tot het te bereiken resultaat kunnen leiden, er geen ruimte bestaat voor individuele voorzieningen. Hierbij wordt uiteraard gekeken of er wel sprake is van maatwerk.

## **HOOFDSTUK 7 VERSTREKKING IN NATURA, ALS PERSOONSGEBONDEN BUDGET EN ALS FINANCIËLE TEGEMOETKOMING**

### ***Paragraaf 1 Verstrekking van voorzieningen***

#### **Artikel 7.1 Mogelijke verstrekkingwijzen**

In dit artikel wordt allereerst behandeld in welke vormen voorzieningen verstrekt kunnen worden. De mogelijkheden voorziening in natura of een persoonsgebonden budget zijn voorgeschreven in artikel 6 Wmo. Artikel 7 lid 2 Wmo spreekt over een “financiële tegemoetkoming voor een bouwkundige of woontechnische ingreep in of aan de woonruimte”.

### ***Paragraaf 2 Verstrekking in natura***

#### **Artikel 7.2 Inhoud beschikking**

##### Lid 1

Dit artikel bepaalt in lid 1 welke aspecten bij het verstrekken van een voorziening in natura in de beschikking vastgelegd moeten worden.

Het gaat er daarbij uiteraard allereerst om welke voorziening(en) aan de orde zijn. Dit uiteraard in relatie tot de te bereiken resultaten. Vervolgens wordt aangegeven wat de duur van de voorziening is: voor hoe lang wordt iets toegekend of hoe lang moet men in principe de bepaalde voorziening kunnen gebruiken om het resultaat te bereiken. Bij hulp bij het huishouden wordt in de beschikking ook de omvang van de hulp opgenomen. Vervolgens is van belang te vermelden op welke wijze de voorziening in natura verstrekt wordt. Als er sprake is van een overeenkomst wordt deze overeenkomst vermeld.

Ook andere aspecten, speciale aspecten die voor deze ene verstrekking gelden, dienen in de beschikking opgenomen te worden.

##### Lid 2

Lid 2 geeft aan dat als een belanghebbende zijn voorziening niet meer gebruikt, hij zijn voorziening voor herverstreking beschikbaar moet stellen. De ‘overeenkomst individuele verstrekking’ vervalt dan. De leverancier zal de voorziening bij de belanghebbende komen ophalen. De voorziening wordt in depot geplaatst en wanneer zich een andere belanghebbende aandient wordt de voorziening voor herverstreking gereed gemaakt.

Door voorzieningen die niet meer gebruikt worden opnieuw te verstrekken wordt optimaal gebruik gemaakt van de middelen.

Lid 3

Lid 3 geeft aan dat als een eigen bijdrage gevraagd wordt, dit in de beschikking komt te staan. Dit betreft alleen het gegeven dat een eigen bijdrage gevraagd wordt. Hoe hoog de eigen bijdrage is zal door het CAK bepaald worden en door het CAK bij afzonderlijke beschikking worden opgelegd.

### ***Paragraaf 3 Verstrekking als persoonsgebonden budget***

#### **Artikel 7.3 Overwegende bezwaren**

Artikel 7.3 bepaalt dat die situaties waarin geen persoonsgebonden budget verstrekt wordt, ook al is dat aangevraagd, omdat zij vallen onder de formulering van artikel 6 Wmo: “overwegende bezwaren” door het college opgenomen moeten worden in het gemeentelijke besluit maatschappelijke ondersteuning Kampen. Dit omdat het aantal situaties nog zeer beperkt is maar in de loop der jaren meer situaties zullen ontstaan waarin tegen het verstrekken van een pgb overwegende bezwaren bestaan. Dit kan zijn als vast staat dat belanghebbende niet in staat is de gelden te beheren. Ook kan dit een situatie zijn waarin het gaat om zeer kortdurende hulp bij het huishouden en het verstrekken van een persoonsgebonden budget niet praktisch uitvoerbaar is. Ook het collectief vraagafhankelijk vervoer kan als het systeem in gevaar komt als vrijheid tot keuze van een persoonsgebonden budget zou leiden tot leegloop, een argument zijn geen keuzevrijheid te bieden. Dit moet onderbouwd kunnen worden en uitzonderingen moeten mogelijk zijn. Zie ook CR 12012010 BL4037.

#### **Artikel 7.4 Inhoud beschikking**

Lid 1

Lid 1 van artikel 7.4 bepaalt wat er bij het verstrekken van een persoonsgebonden budget vastgelegd moet worden in de beschikking. Het gaat daarbij allereerst om de formulering van het te bereiken resultaat zodat helder is waarvoor het persoonsgebonden budget gebruikt moet worden. Dat kan beperkt zijn, zoals het bezoeken van familie, vrienden en kennissen en het doen van boodschappen met een scootmobiel. Maar het kan ook een meer algemeen geformuleerd resultaat zijn, zoals het maken van alle noodzakelijke verplaatsingen in de naaste woon- en leefomgeving.

Als er een programma van eisen wordt verstrekt (waar is het geld voor bedoeld, aan welke eisen moet voldaan zijn) wordt dat ook in de beschikking vastgelegd onder bijvoeging van het programma van eisen.

Vervolgens kan in de beschikking worden vastgelegd wat de omvang van het persoonsgebonden budget is, welk bedrag men ontvangt, met vermelding hoe dat bedrag tot stand is gekomen. Tot slot moet voor wat betreft de verantwoording ook in de beschikking worden vastgelegd wat van degene tot wie de beschikking is gericht in dit opzicht wordt verwacht.



Lid 2

Lid 2 geeft aan dat als een eigen bijdrage gevraagd wordt, dit in de beschikking komt te staan. Dit betreft alleen het gegeven dat een eigen bijdrage gevraagd wordt. Hoe hoog de eigen bijdrage is zal door het CAK bepaald worden en door het CAK bij afzonderlijke beschikking worden opgelegd.

#### ***Paragraaf 4 Verstrekking als financiële tegemoetkoming***

##### **Artikel 7.5 Inhoud beschikking**

Lid 1

Lid 1 bepaalt ten aanzien van de financiële tegemoetkoming wat in de beschikking vermeld wordt. Het gaat hier allereerst om de vermelding van het te bereiken resultaat waarvoor de financiële tegemoetkoming gebruikt dient te worden. Daarnaast moet vermeld worden voor welke duur, voor welke periode de financiële tegemoetkoming verstrekt wordt en tenslotte dient hier vermeld te worden of er een overeenkomst van toepassing is op deze verstrekking. Uiteraard moet ook de hoogte van de financiële tegemoetkoming vermeld worden.

Lid 2

Bij het verstrekken van een financiële tegemoetkoming bestaat de mogelijkheid een eigen aandeel te vragen. Indien dit van toepassing is dient dit in de beschikking vermeld te worden. De berekening van het eigen aandeel kan, in tegenstelling tot de eigen bijdrage, door het college plaatsvinden. In de wet is alleen voor de eigen bijdrage geregeld dat dit verplicht door het CAK dient te gebeuren. Als een college zelf het eigen aandeel berekent dient er zorg voor te worden gedragen dat de regels rond de cumulatie van eigen bijdragen in acht worden genomen. Met name als al een eigen bijdrage AWBZ wordt betaald zal herberekening (en wel wat de eigen bijdrage AWBZ betreft door het CAK) plaats moeten vinden, aangezien een eigen aandeel op basis van de Wmo voor gaat op een eigen bijdrage in het kader van de AWBZ.

## **HOOFDSTUK 8 EIGEN BIJDRAGE EN EIGEN AANDEEL**

### **Artikel 8 Eigen bijdrage en eigen aandeel**

Het college heeft bepaald dat voor alle resultaatgebieden een eigen bijdrage of eigen aandeel gevraagd kan worden. Dit is uitgewerkt in het gemeentelijke besluit maatschappelijke ondersteuning Kampen.

## **HOOFDSTUK 9 PROCEDURELE BEPALINGEN ROND ONDERZOEK, ADVIES EN BESLUITVORMING, INTREKKING EN TERUGVORDERING.**

### **Artikel 9.1 Beslistermijn**

De Algemene wet bestuursrecht regelt dat, als bij wettelijk voorschrift niet anders is bepaald, een besluit genomen dient te worden binnen een redelijke termijn. Die redelijke termijn is 8 weken. De Wmo bepaalt niets over beslistermijnen. Het college heeft de mogelijkheid om afwijkende termijnen vast te stellen. Hoewel het van belang is zo min mogelijk afwijkende termijnen te hanteren, immers, de doorzichtigheid van de termijnen komt daardoor wellicht in het geding, is het logisch voor woonvoorzieningen waarvoor bouwkundige offertes opgevraagd moeten worden een langere termijn vast te stellen. Daarmee zal zeker de nodige tijd gemoeid zijn, zodat de termijn van acht weken niet haalbaar is. Uiteraard gaan we dergelijke aanvragen voortvarend in behandeling nemen en is de termijn van 39 weken een maximale termijn.

### **Artikel 9.2 Advisering**

#### Lid 1

Het kan noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de gevraagde voorziening een beroep te doen op een (medisch) adviseur. Als daar aanleiding voor is biedt artikel 9.2 daartoe de mogelijkheid. Geregeld is dat het college twee mogelijkheden heeft: het college kan allereerst iemand oproepen op een bepaalde plaats en tijd te verschijnen en daar die vragen te beantwoorden die nodig zijn om tot een zorgvuldig besluit te komen.

De tweede mogelijkheid is uitgebreider: deze biedt ook de gelegenheid tot onderzoek, bijvoorbeeld door een arts. Bij de advisering zal de ICF terminologie gebruikt worden met het oog op de consistentie van verslag, onderzoek en beoordeling.

Het zal duidelijk zijn dat er van deze mogelijkheden alleen maar gebruik kan worden gemaakt als dit noodzakelijk is. Dat wil zeggen als zonder dit onderzoek een zorgvuldige besluitvorming niet mogelijk is.

In principe mag van de aanvrager verwacht worden mee te werken. Is de aanvrager niet bereid tot medewerking, dan zal het college moeten beoordelen of zonder deze medewerking een zorgvuldig besluit te nemen is. Is dat niet mogelijk dan zal het college de aanvraag buiten behandeling kunnen stellen. Is wel een zorgvuldig besluit mogelijk dan zal dat besluit genomen moeten worden.

#### Lid 2

Lid 2 geeft de situaties weer waarin een adviesinstantie (over het algemeen een medisch adviseur) om advies gevraagd zal worden. Dat zal in ieder geval van belang zijn als het gaat om een aanvraag van een persoon die nog niet bij de gemeente bekend is. In die situatie is het van groot belang te weten wat de aard van de problemen is en welke prognose er bestaat. Dit kan van belang zijn bij de bepaling van de voorzieningen om de gewenste resultaten te bereiken.

Is de aanvrager bekend, maar is er sprake van gewijzigde omstandigheden, dan kan er ook aanleiding zijn een advies op te vragen. Dat zal zeker het geval zijn als die gewijzigde omstandigheden een andere kijk op de te bereiken resultaten rechtvaardigen.

Uiteraard zal er een medisch advies moeten zijn bij een afwijzing op medische gronden. En er kunnen zich situaties voordoen dat er anderszins behoefte bestaat aan een medisch advies. Dan biedt het laatste lid van dit artikel daartoe de mogelijkheid.

### **Artikel 9.3 Inlichtingenplicht**

Ingevolge dit artikel is de belanghebbende, die een voorziening heeft ontvangen, verplicht wijzigingen die relevant (kunnen) zijn voor de beoordeling van het (voortduren van het) recht op of de hoogte van een voorziening, uit eigen beweging aan het college door te geven. Het gaat hier om alle gegevens en feitelijkheden waarvan redelijkerwijs verondersteld kan worden dat zij van belang zijn, zoals een verhuizing, verandering van de hoogte van het inkomen bij periodiek uit te keren inkomensafhankelijke tegemoetkomingen, de staat van een in bruikleen verstrekt voorwerp, gewijzigde burgerlijke staat, etc.

### **Artikel 9.4 Intrekking en wijziging van een besluit tot verlening van een individuele voorziening**

Een besluit, genomen op basis van deze verordening, kan in bepaalde omstandigheden geheel of gedeeltelijk ingetrokken of gewijzigd worden.

Dit zal gebeuren als bij de toekenning voorwaarden gesteld zijn en daar op enig moment niet of niet meer aan is voldaan. In die situatie bestaat ook de mogelijkheid tot terugvordering, indien de voorziening zich daartoe leent. Dat is in artikel 9.5 geregeld.

Ook de situatie dat beslist is op onjuist verstrekte gegevens biedt de mogelijkheid een genomen besluit geheel of ten dele in te trekken. Ook in deze situatie kan terugvordering een mogelijkheid zijn.

Indien uit onderzoek blijkt dat de belanghebbende niet of nauwelijks gebruik maakt van een voorziening en dit naar alle waarschijnlijkheid het komende jaar ook niet of nauwelijks zal doen, kan de voorziening eveneens teruggevorderd worden.

Een besluit wordt genomen met de bedoeling dat men daar een voorziening mee treft. Als binnen 6 maanden na het nemen van het besluit de voorziening nog niet is getroffen, is er ook de mogelijkheid het besluit geheel of ten dele in te trekken.

De verlening van een periodieke tegemoetkoming of het in natura verstrekken van een middel, waaronder tevens wordt verstaan het verlenen van toegang tot dienstverlening als het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer, worden ingetrokken indien blijkt dat niet meer aan de voorwaarden voor verstrekking wordt voldaan.

Wanneer blijkt dat een voorziening die bestaat uit een volledige vergoeding, een financiële tegemoetkoming, een gemaximeerde vergoeding of een persoonsgebonden budget niet binnen 3 maanden na de uitbetaling is aangewend voor de (gedeeltelijke) bekostiging van het middel waarvoor deze was verleend, kan deze voorziening ook worden ingetrokken. Op grond van de Awb dient een besluit tot intrekking van een voorziening betrokkene schriftelijk te worden medegedeeld. Hierover hoeft in de verordening dus geen afzonderlijke bepaling te worden opgenomen.

### **Artikel 9.5 Terugvordering**

Indien een besluit is ingetrokken (en ook alleen maar in die situatie) kan eventueel tot terugvordering worden overgegaan. Voorwaarde is dat het recht op de voorziening is ingetrokken. Een voorziening in natura, een financiële tegemoetkoming of een Pgb kan worden teruggevorderd. Hierbij geldt een privaatrechtelijke procedure.

Terugvordering van een voorziening die bestaat uit een natura-verstrekking kan ook als later blijkt dat de verstrekking onterecht is geweest doordat er onjuiste gegevens zijn verstrekt.

## **HOOFDSTUK 10 SLOTBEPALINGEN**

### **Artikel 10.1 Hardheidsclausule**

Juist omdat het in de Wmo om maatwerk gaat zal het college er niet aan ontkomen om, ook al is er een zorgvuldige afweging gemaakt, uiteindelijk toch te beoordelen of deze afweging niet leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.

Deze afweging zal minder vaak voorkomen dan in normale omstandigheden te verwachten is. Immers, bij de afwegingen gaat het al om een zeer persoonlijke beoordeling. Als desondanks die zeer persoonlijke afweging toch nog sprake is van een niet billijke situatie is de hardheidsclausule een vangnet. Daarbij kan de aanvrager ook een beroep doen op deze clausule.

Wordt de hardheidsclausule vaker voor één onderwerp gebruikt dan kan men zich afvragen of het beleid ter zake niet aangepast zou moeten worden.

### **Artikel 10.2 Indexering**

Bepaalde bedragen zullen jaarlijks aangepast worden zonder dat het college hier iets voor hoeft te doen. Te denken valt daarbij aan de bedragen voor de eigen bijdrage en het eigen aandeel. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zal deze bedragen jaarlijks aanpassen. Het college is op basis van dit artikel ook bevoegd eigen bedragen aan te passen.

Om deze reden is het voor de hand liggend alle bedragen in het gemeentelijke besluit maatschappelijke ondersteuning Kampen op te nemen, zodat de bedragen snel en gemakkelijk aan te passen zijn.

### **Artikel 10.3 Inwerkingtreding**

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van deze verordening. Ook wordt aangegeven welke verordening met deze inwerkingtreding wordt ingetrokken.

### **Artikel 10.4 Citeertitel**

Dit artikel regelt tenslotte hoe deze verordening geciteerd kan worden.